

Дослідження історії рідної землі завжди хочеться починати з найдавніших часів і тоді свідками, які б розповіли про неї, стають археологічні знахідки, тобто матеріальні історичні джерела. Демидівська земля теж має таких мовчазних свідків своєї історії. Одні з них уже відкрили свої таємниці, інші ще чекають слушного часу, щоб заговорити на повний голос.

Історичні джерела і література вказують, що першою згадкою про майбутнє містечко Демидів (сучасна Демидівка), якому Польський король Сигізмунд надав привілей на отримання права на самоврядування, слід вважати 30 січня 1513 року. 1570 рік - це згадка про вже існуюче поселення, що було започатковане на території, що мала градобудівні традиції ще з доби Києворуської держави.

В 1629 році в Демидові разом з Лішнею нараховувався лише 21 дим (проживало близько 250 жителів).

Внаслідок соціального та національного гноблення та переслідування українців за їх віру в 1648 році вибухнула Визвольна війна українського народу під проводом Богдана Хмельницького проти польської шляхти. Не чекаючи приходу головних сил селянсько-козацького війська, жителі краю активно вступили в боротьбу проти ненависних польських магнатів, ксьондзів-єзуїтів та уніатів. Вони громили панські маєтки, руйнували польські костьоли й монастирі, мстилися за знущення над рідною землею, українським народом, його вірою і традиціями. Такий загін діяв в районі Демидівки під керівництвом Клекотовського. З наближенням війська Богдана Хмельницького він приєднався до нього. Після Зборівської угоди на Волинь знову почали повертатися шляхтичі, які намагалися повернути старі порядки, але народ не скорявся. В 1651 році Б.Хмельницький організує новий похід на південну Волинь, де, за 15 км від Демидівки, під Берестечком, відбувається одна з найбільших битв визвольної війни. До наших днів дійшли перекази про цю героїчну битву. Один з них розповідає, що в Демидівці розміщався табір для поранених козаків. Ще й донині, на полях між Демидівкою і Берестечком, знаходять зброю та особисті речі козаків.

Після Битви під Берестечком у 1651 – 1654 роках Волинь дуже потерпала. Тут шаленіли хоругви польських шляхтичів Д. Заславського, С.Чарнецького, Я.Вишневецького, які здобували міста, палили села, вбивали людей, рівняючи все з землею. Сучасник писав: "Край цей був такий безлюдний, що про нього можна було сказати: земля була пуста, не видно було ні міст, ні сіл, тільки попіл."

Важкі феодалні повинності, недосконала податкова політика гальмувала відродження містечка Демидів, яке зростало дуже повільно. У 1775 році тут налічувалося усього 43 будинки. Жителі виконували додаткові повинності у вигляді шарваркових і будівельних днів.

Після приєднання Правобережної України до Росії (1795), царський уряд конфіскував землі корони Речі Посполитої у частини магнатів та шляхти, які взяли участь у повстанні 1794 року. Демидівка також увійшла до складу Російської держави у складі Дубенського повіту Волинської губернії.

Становище селянства не змінилося. Закони 1803 і 1809 років дозволяли поміщикам відпускати селян на волю з наділами землі і без наділів, але шляхта не збиралася їх виконувати. Селяни по-старому відробляли панщину, кількість днів якої сягала 5 на тиждень.

Не позбулися злиднів жителі Демидівки і після скасування кріпацтва в 1861 році. В цей час містечко було власністю казни. На кожного працездатного чоловіка виділялося 6 моргів (3,5 га) землі, майже непридатної для користування, яка обійшлася селянам вдвічі дорожче, ніж коштувала. За свідченням старожилів, селянство відмовлялося від землі, бо за неї треба було відробляти в таких розмірах: якщо в сім'ї було два чоловіки і вони одержали 12 моргів, то один з них працював у власному господарстві, а другий ціле життя мав працювати у поміщика, відробляти за землю.

В цей час на території Демидівки було чотири православні церкви і синагога. Найстарішою з них була Івано-Богословська в Демидівці, збудована невідомо коли і ким; в Дублянах - Миколаївська, збудована в 1849 році та Михайлівська - збудована в 1800 році; в Лішні - Успенська церква. Церкви мали близько 80 десятин землі і майже 1400 прихожан. З Москви на Волинь в цей час було послано церковного начиння, риз та оздоблення більше ніж для тисячі храмів. Для добродійної діяльності в Демидівці було створене при церкві братство, але школи не було.

На час перепису населення у 1897 році в Демидівці проживало 679 родин. Вона стала містечком.

На території Демидівщини не було покладів сировини, на базі якої могла б розвинутиися велика промисловість. Відкрилися кілька невеличких підприємств, які забезпечували потреби місцевого населення у товарах першої необхідності. Це були лісопильня, водяний млин і чотири мануфактури. Частина мешканців займалася ремеслами.

В Демидівці тричі на рік збиралися великі ярмарки, відбувалися і щотижневі базари. Тоді містечко оживало, ставало багатолюдним.

В другій половині XIX століття на Рівненщині починається інтенсивне будівництво залізниць, які сприяли втягуванню віддалених районів у господарський розвиток. Але коли звістка про те, що одна із залізничних колій буде проходити між Демидівкою і Вербнем (що за 12 км від Демидівки), вербеньська поміщиця пані Хакуля , власниця ферми, що тримала коней для царської армії, заперотестувала. Пані написала листа цареві, мовляв, поїзди лякатимуть коней. І цар відмінив прийняте рішення. Маршрут прокладення залізниці було змінено.

У відповідності з адміністративним поділом Російської імперії наш край на початку XX століття входив до складу Волинської губернії з центром у Житомирі. Демидівка входила до Дубенського повіту. Вона належала трьом братам Анатолію, Аполонію та Андрію Гловачевським, які були найбільшими землевласниками.

У 1900-1903 рр. в Демидівці діяли два млини та лісопильний завод власника Ломакіна. Але це були невеликі напівкустарні промисли.

Після революції 1905 року царизм намагається внести зміни в економічне і суспільне життя. Видатний реформатор Петро Столипін щиро прагнув покращити становище селянства, прищепити хліборобові почуття справжнього хазяїна. В ході проведення реформи на околицях Демидівки утворилися хутори Дуброжин (сучасна назва Пропасницько), Коцюбник та Закоцюбник. Хутори утворювались на державній та викупленій Селянським Банком у поміщиків землі. Селянам ця земля продавалась на виплату протягом 55 ,5 років.

Земельна реформа відкрила широкі можливості для підприємливих, кмітливих селян. В їх господарствах розвивалося бджолярство (вулики були трьох типів : колоди, лінійні та рамочні) та буряківництво. Брати Пилип та Іван Стаднійчуки, селяни Пастушук, Гарбузюк, Василюк мали по 28-30 гектарів землі. Але одночасно із зростанням багатшої верстви збільшувалась бідняцька. Найбідніші селяни не хотіли переселятися на хутори. За 10 років на хутори переселилися лише 14 % селянських дворів.

На початку ХХ століття на Волині пожвавлюється національний і культурно – просвітницький рух. Створюються організації „Просвіти“, які займалися видавничою, освітньою та культурно – мистецькою діяльністю. «Просвіта» виникла і в Демидівці. В 1911 році була збудована шосейна дорога до Луцька через Демидівку.

Протягом усього періоду першої світової війни (1914 - 1918) на території нашого краю тривали жорстокі криваві бої. Близько 60% працездатного чоловічого населення було мобілізовано в армію. Тут перебували частини 3-ї і 8-ї російських армій і на потреби війська у селян реквізувались коні, велика рогата худоба. Руйнувались житлові будинки, господарські приміщення. За роки війни було знищено понад 30 господарських будівель.

Протягом війни територія Демидівки була або прифронтною, або тут безпосередньо велися бойові дії. Внаслідок наступальної операції 11-ї німецької армії, яка почалася 13 липня, лінія фронту наблизилася до Демидівки. В серпні, налякані війною, селянські родини почали тікати на схід, аж до Катеринослава. На початку вересня 1915р. Демидівку було захоплено австро-угорськими військами, які проводили реквізиції та вивезення майна. Було знищено 7 господарських та житлових будівель. А 10 вересня Демидівка знову перейшла в руки російських військ. У грудні 1915 р. лінія фронту перемістилася і стабілізувалася вздовж річки Іква поблизу Млинова і Демидівка знову опинилася під окупацією австро-угорських військ. За час окупації, яка тривала до травня 1916 р. австрійці проклали вузькоколійну залізницю з Демидівки до Дубно та до Верби. По напрямку Дубно-Демидівка через Рудку паровоз вагонами поставляв ліс та боєприпаси до лінії фронту, бо поблизу Демидівки (в бік с.Ільпибок) було збудовано великий склад боєприпасів, де зберігалися снаряди для артилерії, кулі до рушниць.

25 травня 1916 р. розпочалася операція „Луцький прорив“ і в той же день Демидівка перейшла в руки російських військ. До 2 червня було взято Луцьк, Горохів, Радивилів. Влітку 1916 року, після прориву Брусилова, фронт стабілізувався і Демидівка перейшла у прифронтну зону. Війна поглибила соціально — економічне та політичне напруження в суспільстві. Пожвавлюється і зростає революційний рух. Особливо активізувалися більшовики. Революційні комітети вимагали від місцевих органів Центральної Ради

визнання влади Петроградського Раднаркому. У січні 1918р. в Демидівці проголошено радянську владу. У лютому 1918 р. Демидівку і навколишні села окупували кайзерівські війська, які встановили жорстокий окупаційний режим: була введена комендантська година, за найменший опір без суду розстрілювали. В листопаді 1918 року влада перейшла до Директорії, відповідно місцеві органи управління очолили петлюрівські представники. На початку червня 1919 р. Демидівка знову стала радянською, а в серпні владу захопили поляки.

Саме в ці непевні часи у демидівців виникла думка створити загін самооборони, який міг би забезпечити спокій всій громаді, бо українцям уже набридло постійно бути під чийось гнітом - австро- угорським, радянським, польським. Ініціативу охоче підтримали селяни Рудки, Ільпібок, Свищева, Рогізного. Ініціатором і організатором створення загону був Павло Гурський. Загін складався з кількох сотень добровольців, були призначені командири підрозділів. Кожен мав зброю, бо після проходження фронтів I світової війни її було покинуто чимало. На озброєнні загону було і два кулемети, один з яких встановили на дзвіниці Лішнянської церкви, а другий - на підвищенні протилежного кутка Демидівки, щоб контролювати під'їзні дороги з Млинова, Берестечка та Боремля. Для кращого зв'язку, чоловіки з Рудки та Ільпібоків, відремонтували невелику дрезину, щоб по вузькоколії, залишеній австрійцями, швидко добиратись до Демидівки, де було головне місце збору. Хоча до кривавих баталій не доходило, але сутички з польською розвідкою були і поляки більше не наважувалися заходити в Демидівку. Загін Гурського проіснував до осені 1920р. і саморозпустився.

В липні 1920 року наступ 1-ї Кінної армії привів до відступу поляків і встановлення в Демидівці Радянської влади.

Із вступом Червоної Армії почалося відновлення встановлених раніше порядків. Було створено ревком та комітет незаможних селян. Активісти вели агітацію серед населення.

Контрнаступ польських військ призвів до того, що 19 вересня 1920 року Демидівка знову опинилася в руках поляків і на території нашого краю майже на 20 років встановлено польський окупаційний режим. Внаслідок радянсько-польського миру (Ризький мирний договір), Демидівку було включено до складу Польської Держави.

У 1924 році польський уряд прийняв постанову про заборону користування українською мовою в державних установах. Міністр освіти провів реформу, за якою більшість

україномовних шкіл перетворювалися на двомовні з переважанням польської мови. В Демидівці та сусідніх селах українські школи були перетворені на двомовні, а вчителі-українці звільнені з роботи. Така доля спіткала і талановитого педагога Демидівки Єлисавету Дунас, яка була звільнена і знову змогла вчителювати лише після відновлення радянської влади.

Натомість в початкових школах Дублян, Лішні, Лопавш навчання велося польською та українською мовами. В Демидівці була теж двомовна школа-семирічка, відкрита ще в 1917 році. Директором школи був Вишневський Олег, вчителі - Марія Бундовна (його дружина) та Зіна Натензон. В школі навчалося до 150 дітей різних національностей. Навчання було платним і не для всіх доступне, особливо у старших (5-7) класах. В 1932 році Кухарук Дем'ян на власний кошт збудував нове приміщення для школи. Така політика в галузі освіти призвела до того, що вже у 1931 році зросла кількість неписьменних.

Велику просвітницьку роботу в Демидівці вела місцева "Просвіта", активними членами якої були Пекарський Павло Леонтійович та Цалапук Степан Йосипович. Вони розповсюджували близько десяти найменувань преси українською мовою. У кінці 20-х років польські власті приступили до ліквідації просвітянських організацій.

Низьким був рівень охорони здоров'я. У Демидівці був лише один лікар Черешня (у 1944р. висланий у Сибір). За більш кваліфікованою допомогою слід було їхати до Дубно.

Більшість населення становили селяни. Переважало дрібне селянське землеволодіння. Низький рівень промислового виробництва звужував ринок для збуту сільськогосподарської продукції. Уряд сприяв великим землевласникам та старанним господарям. Так, державний агроном давав завдання тим селянам, які гарно доглядали свою землю, вести "Щоденник діяльності" і восени оцінював результати їхньої праці. За вирощений високий врожай буряків житель Демидівки Пекарський Петро Леонтійович був нагороджений премією : 100 злотих та щепи яблунь і груш різних сортів для посадки саду. Про його успіхи розповів журнал "Ріоп" ("Урожай") № 5 за 1935р.

Наприкінці 30-х років у Демидівці проживало близько 700 євреїв. Серед них були кравці, шевці, столяри, але в основному вони займалися торгівлею.

У міжвоєнний період на території нашого краю діяли такі політичні партії: Комуністична партія Західної України, Українське національно-демократичне об'єднання та ОУН.

Дубенський повітовий комітет КПЗУ 10 лютого 1926р прийняв рішення створити Демидівський райком КПЗУ.

У 1933 році демидівську організацію КПЗУ очолив Федон Березюк. До неї входило 10 комуністів. Вони видавали газету «Червона Волинь». Друкарня була спочатку в хаті Ф.Березюка, а потім перенесена до Хреницького лісу. В 1937 році організація була розгромлена польською дефензивою, а майже всі її члени заарештовані.

17 вересня 1939 року на основі додаткового акту до пакту Молотова- Ріббентропа Червона Армія вступила на територію Західної України. Населення Демидівки, як і всієї Рівненщини, з радістю зустрічало Червону Армію, сподіваючись на покращення своєї долі. 22 жовтня 1939 року вони взяли участь у виборах представників до Українських народних Зборів Західної України, які вперше проходили на основі загального рівного і прямого виборчого права на основі таємного голосування. Своїм посланцем до Народних Зборів Західної України демидівчани обрали колишнього наймита Т.Л.Євгенюка.

В жовтні 1939 року створилися перші органи радянської влади. Почалася перебудова економічного і суспільно-політичного життя на новий лад. У вересні було конфісковано поміщицькі землі і націоналізовано завод Ломакіна. Перерозподіл землі швидко закінчився і вже восени 1940 року організовується колгосп ім. Т.Г.Шевченка. Допомогу в обробітку землі колгоспам і окремим господарствам надавала МТС. Але прихід нової влади не дав однозначних результатів. Приватні магазини, ще недавно заповнені вщерть заморським крамом, замінили напівпорожні кооперативи. Ситець, горілка, тюлька, сірники, кирзові чоботи - ото і весь вибір. Організація роботи артіль привела до повної ліквідації безробіття. Однак ці перетворення супроводжувалися переслідуваннями всіх неблагонадійних. Радянська система не допускала існування жодної політичної сили, яка могла б стати в опозицію більшовицькій партії. Політичні партії, які існували в Західній Україні під польською окупацією, були заборонені і припинили будь-яку діяльність.

З'явилося багато пропагандиської української літератури, яка розхвалювала радянський спосіб життя, виховувала класову ненависть та розколювала українське суспільство на два антагоністичні табори. Але особливо масове полювання розгорілося за підпіллям оунівців, які не змінили методів боротьби і організовували збройні акції проти працівників

НКВС. Взимку 1940 на хуторі поблизу Демидівки було заарештовано надрайонного провідника ОУН і коменданта оунівської СБ Данила Жука. У травні 1940 р. була розгромлена націоналістична підпільна група в Дублянах, членом якої був священник Чайковський. Взагалі 1940 рік був позначений прискороною насильницькою колективізацією, а відповідно і депортацією куркульських господарств та сімей, з яких походили члени ОУН або тих, хто підтримував зв'язки з ними. Без усякого попередження, суду чи звинувачення людей вивозили до Сибіру.

У галузі культурного будівництва Радянська влада здійснила перетворення, яких польською адміністрацією навіть не передбачалося провести. У Демидівці та сусідніх селах відкривалися українські школи, бібліотеки, школи для неписьменних та малописьменних, амбулаторія, аптека.

Але ці перетворення в нашому краї перервала війна. 22 червня 1941 року німецько-фашистська армія та її союзники перейшли кордон. Демидівка в перший день війни, як і всяке прифронтове село, була охоплена панікою. Люди скуповували в магазинах все, що було, особливо мило, сірники і гас. Військкомат відправляв на фронт перших мобілізованих. У дворі відділу НКВС палили документи. Мітинг, який спробували провести районні керівники не додав ясності ситуації. А вже вранці 24 червня 1941 року в Демидівку ввійшли фашисти. Ввечері 24 червня відступаючий загін червоноармійців зав'язав бій на околиці Демидівки. В бою загинули 14 фашистів і 9 радянських бійців. Але загін вирвався з оточення і, за допомогою провідника, відступив у бік села Вовковиї, де влаштував засідку. У бою з німцями, вранці 25 червня, радянські воїни знищили ще 70 фашистів і наздогнали радянські війська поблизу Верби.

В центрі Демидівки, у двоповерховому будинку, була утворена комендатура під керівництвом лядвірта Літке.

У перші місяці війни німці намагалися ніби обережно поводитися з українським населенням. Основні репресії були спрямовані проти євреїв. Зразу після приходу німці виселили всіх євреїв на північну околицю Демидівки, виділивши їм для проживання кілька хат навколо синагоги. Гетто було обгороджено колючим дротом. Спочатку режим в гетто не був дуже строгим. Євреї мали свого солтиса (старосту). Українці могли заходити в гетто у справах, адже серед євреїв були кравці, шевці.

В цей час в Демидівці була група радянських військовополонених, яких використовували

на господарських роботах. Восени 1942 їм було дано наказ викопати на околиці Демидівки, на узліссі дві глибокі ями зі сходами вниз. По Демидівці пішла недобра чутка про те, що готується розправа. Місце навколо ям оточили німецькі автоматники. З двох боків були поставлені кулемети. Автомашини стали підвозити людей з гетто. Їх роздягали, обшукували, шукали золото чи коштовності. По сходах вони йшли вниз, де фашист у фартуху і рукавицях, щоб не забризкатись кров'ю, розстрілював їх. Свідками трагедії були підлітки Сергій Гончарук, Микола Мельничук, Грицько Ніпрук та Микола Березюк. Серед дітей, яких привели на розстріл, були їхні однокласники. В цей страшний день було розстріляно близько 700 євреїв, в основному дітей, жінок, стариків. Уціліли одиниці, які втекли з гетто. В 1992 році, до 50-річчя цієї трагедії, на місці розстрілу було відкрито обеліск. В Демидівку приїздили родичі загиблих і діти тих, хто уцілів у ті страшні дні.

Спочатку охороною демидівської комендатури займалися німці та італійці, господарсько-військова частина яких деякий час перебувала в Демидівці. З віддаленням фронту поліцаями стали українці. Перекладачем у ляндрівта був Андрій Ткачук, кадровий військовий польської армії, який у 1940 р. втік з німецького полону. За наказом провідників ОУН, служачи в поліції, він формував націоналістичне підпілля.

Впродовж 1942 року в нашому краї наростала активність радянських партизан. В цей час на Демидівщину заходили партизани загону Д.Медведева. В листопаді 1942р. через Демидівку пройшли з'єднання С.А.Ковпака, О.М.Сабурова, загін І.П.Федорова

У квітні 1943р. повстанські боївки УПА розпочали знищувати німецьку адміністративну владу. І першою жертвою став демидівський ляндрівт Лідке, вбитий у великодню суботу, 24 квітня. У відповідь карателі спалили на хуторі, де сталося вбивство, п'ять хат. Новим ляндрівтом був призначений Шліхтер, але його правління було недовгим.

Зі зміцненням своїх сил УПА, в червні-серпні 1943 року, повністю перебирає владу в свої руки, вибивши німців з Демидівки.

В середині березня 1944 року Червона Армія наблизилася до Демидівки. З ходу взяти її не змогли, бо фашисти збудували укріплення в районі сучасної автостанції, міст з Лішні в Демидівку спалили, на Загреблі стояли фашистські танки. 17 березня 1944 року почався бій за Демидівку. У визволенні Демидівки брав участь шостий кавалерійський корпус першої гвардійської кавалерійської дивізії. Радянські війська наступали з двох сторін,

але вигідна позиція фашистів давала їм можливість запекло оборонятись. Фашистів вибили з Демидівки, але в бою загинуло багато радянських бійців.

Після визволення Демидівщини почалася відбудова зруйнованого війною господарства. Але вона відбувалася у складних умовах протистояння радянської системи і підпілля ОУН-УПА, яка продовжувала боротьбу. Радянська репресивна система переслідувала всіх, хто звинувачувався в українському буржуазному націоналізмі, або в посібництві йому. Люди, запідозрені в зв'язках з УПА чи ОУН, репресовувалися, їх сім'ї вивозилися в Сибір.

У вересні 1944 року в Демидівці відкрився районний клуб та

бібліотека, розпочалося навчання дітей шкільного віку.

На базі господарства Ломакіна було створено артіль "Красная звезда" №1 (№2 була в Боремлі). Артіль мала лісораму і два деревообробні круглопильні верстати. Артіль підпорядковувався і цех у Вовковиях. Підприємство поступово розвивалося, збільшувало кількість робітників (з 30 у 1945 році до 110 у 1975). Згодом на базі артілі був створений промкомбінат, який мав швейну та швецьку майстерні, майстерню по ремонту годинників, виготовляли також шафи для одяжі, круглі столи, інші меблі на замовлення.

На околиці Демидівки діяли піч по випалюванню вапна та цегельний завод. В 1956-1959рр. Демидівський промкомбінат збудував цегельний завод на Мар'янці, який випускав дуже якісну цеглу (проіснував до 1967 рр.)

Вживалися заходи по відновленню колгоспу ім. М.С.Хрущова. який розпочав свою діяльність в 1945 році.

Значне місце у розвитку колгоспів та сіл району посідала Демидівська МТС.

В 1954 році Демидівській сільраді були підпорядковані населені пункти Дубляни і Лішня. В 1959 році Демидівка отримала статус селища міського типу. Наприкінці 1962 р. Демидівський район був розформований, а Демидівка ввійшла до складу Млинівського району.

Ця подія негативно вплинула на подальший розвиток Демидівки. Адже за більш як 30 років не було збудовано жодного житла, жодного адміністративного будинку за державний рахунок. Однак гордістю демидівчан став колгосп "Україна". Ще 1 липня 1950 року колгоспи сіл Демидівки, Дублян та Лішні об'єдналися в один, який у 1959 році отримав назву "Україна". Він мав у довічному користуванні 3232 га землі. На великих площах вирощувались зернові та технічні культури, серед яких переважали цукрові буряки. Це було багатогалузеве господарство, один з кращих колгоспів району та області.

В 1963 році в Демидівці було відкрито професійно-технічне училище, яке розпочало підготовку трактористів та робітників інших професій.

В той же час в Демидівці функціонували кілька підприємств. Серед них відділення "Сільгосптехніки", "Міжколгоспбуд", експлуатаційна діляниця, плодоовочевий консервний та промисловий комбінати, інкубаторно-птахівнича станція, цегельний завод, пекарня, заготівельний пункт.

Розвиток Демидівки у 70-80 роки ХХ століття відзначався складністю і суперечливістю. З одного боку збільшувалося виробництво сільськогосподарської продукції та підвищувався добробут народу, з іншої - темпи зростання виробництва та ефективності праці значно знизилися. Для покращення ситуації на початку 80-х років була прийнята Продовольча програма, але її показники не виконувалися. Однією з причин труднощів став постійний відтік молоді з селища.

Перебудова, яка з ініціативи М.С.Горбачова розпочалася в СРСР у 1985 р., призвела до значних змін у різних сферах суспільного життя. В кінці 80-х років в Україні виникають організації національно - демократичного спрямування. Під впливом їх діяльності в національну свідомість демидівчан все більше входить українська символіка: синьо - жовтий прапор, тризуб, гімн „Ще не вмерла Україна”.

Саме в цей час серед інтелігенції Демидівки та навколишніх сіл поширюється ідея відновлення Демидівського району. Відповідно в селищі утворюється ініціативна група, яку очолював Ярослав Михайлович Дунас. Завдяки твердій позиції, яку зайняли члени ініціативної групи та при підтримці практично всіх верств населення регіону Верховна Рада України своєю Постановою від 22 вересня 1995 року №34495 ВР ухвалила утворити в Рівненській області Демидівський район з центром в смт Демидівка. Уже в листопаді 1995 р. регулярно почали виходити в ефір передачі Демидівського радіомовлення, а в грудні побачив світ перший номер газети «Вісник Демидівщини». На протязі березня - липня 1996 року почали функціонувати як самостійні організації: Демидівський молокозавод, райагрохім, дорожній відділ, а з 1997 року стали самостійними підприємствами: Демидівський РЕМ, Демидівський районний вузол зв'язку, ОППЗ „Рівнепошта” , Демидівський „райтелеком”. 9 жовтня 1996 року виконкомом Демидівської селищної ради прийняті символи (герб та прапор) Демидівки. Автор проєктів Ю Терлецький. Герб Демидівки: у зеленому полі та відділеній зубчасто червоної главі - золотий колос. Прапор Демидівки: квадратне полотнище, що складається з двох горизонтальних, розділених зубчастими січеннями смуг - верхньої червоної (шириною в 1/3 прапора) та нижньої зеленої, у центрі на всю висоту прапора - жовтий (золотий) колос. Зелене зубчасте поле символізує легенду про давній замок та багаті ліси, що оточують селище. Золотий колос уособлює сільське господарство як основний вид заняття місцевих мешканців. Щит увінчує срібна міська корона.

На початку XXI ст. на території селищної ради нараховувалося 1126 дворів, в яких проживало 4213 чоловік. Селищній раді були підпорядковані населенні пункти Демидівка, Дубляни, Лішня. З вересня 1999 року очолив Демидівську селищну раду М.О. Яремчук. На території селища знаходиться райдержадміністрація, її структурні підрозділи, районна рада, районний суд, управління юстиції, районний центр зайнятості, лікарня, консервний завод, молокозавод, сільськогосподарський кооператив „Агро - Сервіс” , Дублянське лісництво, банківські установи, автостанція, 32 торгові точки, 2 перукарні, лазня, сауна, майстерня по ремонту взуття, ліцей, Будинок творчості школярів, музична та спортивна школи, вище професійне училище, приватні підприємства.